

Perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman muutokset ja tarkennukset 1.8.2026 alkaen
Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 02.06.2026
415/12.00.01/2026

Valmistelija Koordinaattori Emmi Wentzien, rehtori Marjo Rantanen, suunnittelija Jolin Slotte, opetusjohtaja Astrid Kauber, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Päätösehdotus Sivistysjohtaja Ikonen Eeva-Kaisa

1
Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä opetussuunnitelman perusteiden lukuun 4 sisältyvän alaluvun 4.2.3 (Liikunnallisen elämäntavan edistäminen) liittyvät paikallisen opetussuunnitelman muutokset luvussa 4.5.

2
Suomenkielinen kasvatus ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä paikallisen opetussuunnitelman lisäykset koskien luvun 13 (Valinnaisuus perusopetuksessa) liitteen mukaisena. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

3
Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä paikallisen opetussuunnitelman lisäykset koskien lukua 5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus. Lisäykset hyväksytään liitteen mukaisena. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

4
Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä paikallisen opetussuunnitelman lisäykset koskien lukuja Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän erityinen tehtävä, Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisen tehtävän kuvaus, Äidinkieli ja kirjallisuus, oppiaineen tehtävän kuvaus, sekä luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä. Lisäykset hyväksytään liitteen mukaisena. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

Käsittely

Päätös

Tiedoksi

Selostus

LUKU 4.5 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Perusopetuslaki muuttui 23.5.2025 siten, että perusopetuslain 2 §:ään lisättiin: "Esi- ja perusopetuksen tulee lisäksi edistää liikunnallista elämäntapaa." Opetushallitus päivitti tarvittavin täydennyksin ja muutoksin 18.12.2025 esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet vastaamaan 1.8.2026 voimaan astuvaa lainsäädännön muutosta.

Paikalliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat tulee päivittää perusteiden mukaisesti ennen elokuuta 2026.

Liikunnallisen elämäntavan säännöksen tavoitteena on

- edistää lasten ja nuorten liikkumista esiopetuksen ja perusopetuksen aikana
- tukea ja parantaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia
- vahvistaa liikunnan merkitystä esiopetuksen ja peruskoulujen toimintakulttuureissa ja kokonaisvaltaisena elämäntaitona

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen on kuvattu opetussuunnitelman perusteissa luvussa 4.2.3.

Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa koulupäivän aikana ja sen ulkopuolella, edistää opetukseen osallistumista ja oppimisen edellytyksiä sekä liikunnan merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona. Liikunnallisella elämäntavalla on myönteinen vaikutus muun muassa oppilaiden vireystilaan, keskittymiseen, oppimiseen, motoriseen kehitykseen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Liikunnallinen elämäntapa on myös yhteydessä mielen hyvinvointiin, psyykkiseen sopeutumiseen ja selviytymiskykyyn sekä jaksamiseen. Terveys- ja oppimisvaikutusten lisäksi liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja oppilaiden osallisuuden kokemus tukevat kouluyhteisön arkea ja toimintakulttuuria.

Koulupäivien aikana liikunnallista elämäntapaa edistävät oppituntien toiminnallisuutta vahvistavat pedagogiset ratkaisut, erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen, liikuntavälineiden monipuoliset käyttömahdollisuudet sekä liikkumista edistävät ratkaisut välitunneilla, siirtymätilanteissa ja koulun yhteisissä tilaisuuksissa. Koulupäivän ulkopuolella liikunnallista elämäntapaa voidaan edistää aamu- ja iltapäivätoiminnassa, kerho- ja harrastustoiminnalla, koulumatka- ja kuljetusjärjestelyillä sekä huomioimalla monipuoliset liikkumisen edellytykset koulujen ja niiden toimintaympäristöjen rakentamisessa ja käyttömahdollisuuksissa. Liikunnallisen elämäntavan edistämistä suunniteltaessa ja siihen liittyvissä järjestelyissä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus, oppilaiden tasa-arvoinen ja yhdenvertainen oikeus osallistumiseen sekä oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen perusopetuksessa kuuluu yhteistyö oppilaiden, kotien ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kirkkonummen kunnan opetussuunnitelman lukuun 4.5 (paikallisesti päätettävät asiat) tehdyt täsmennykset löytyvät liitteestä.

LUKU 13 Valinnaisuus perusopetuksessa

Paikallisessa opetussuunnitelmassa on määriteltävä, mitkä ovat oppilaille tarjottavat valinnaisaineet. Mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan. Miten vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokittain sekä mitkä ovat kunkin valinnaisaineen tavoitteet ja sisällöt. Tämä edellyttää tarkennuksia (alkuperäinen päätös: Suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta 18.05.2016 § 31, päivitykset: suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetusjaosto 18.4.2018 § 28, suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta 27.5.2020 § 29 ja 26.5.2021 § 26, suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 1.6.2022 § 13, 24.05.2023 § 21 ja Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.06.2025 § 23, Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 11.11.2025 § 42 1567/12.00.01/2019) lukuun 13 Valinnaisuus perusopetuksessa.

Opetussuunnitelman paikalliset tarkennukset tehdään osaksi Opetussuunnitelman perusteita. Opetussuunnitelman perusteet Luku 13

Kirkkonummen paikallisen opetussuunnitelman tarkennukset on laadittu yhteistyössä 4–6 luokkien osalta rehtorista, virka-apulaisrehtorista, apulaisrehtorista koostuvan työryhmän kanssa sekä 7–9 luokkien osalta oppilaanohjaajista koostuneen työryhmän kanssa. Lukuun 13 valinnaisuus perusopetuksessa on tehty lisäykset soveltaviin valinnaisaineisiin sekä vuosiluokkien 4.-6. taito- ja taideaineiden sekä vieraan kielen valinnaisaineisiin.

Paikalliseen opetussuunnitelmaan on lisätty Kirkkonummella tarjottaviin soveltaviin valinnaisaineisiin seuraavat soveltavat valinnaisainekurssit.

- Hyvää oloa kokaten ja liikkuen 9. lk 1 vvt
- Sarjakuvakurssi 7. lk 1 vvt
- Gutsy Go 7. lk 1 vvt, 9. lk 1 vvt, 8. lk 2 vvt, 9. lk 2 vvt
- Elokuvakurssi 9. lk 1 vvt
- Virtuaaliluokan media 1 8. lk 1 vvt
- Virtuaaliluokan media 2 9. lk 1 vvt

Tämän lisäksi paikalliseen opetussuunnitelmaan on lisätty Kirkkonummella tarjottaviin vuosiluokilla 4.-6. taito- ja taideaineiden sekä vieraan kielen valinnaisaineisiin.

- Musiikin syventävät valinnaiset opinnot 4.–6. lk 0,5-1 vvt
- Kuvataiteen syventävät valinnaiset opinnot 4.–6. lk 0,5–1 vvt
- Käsityön syventävät valinnaiset opinnot 4.–6. lk 0,5–1 vvt
- Liikunnan syventävät valinnaiset opinnot 4.–6. lk 0,5–1 vvt
- Vieraan kielen syventävät valinnaiset opinnot 4.–6. lk 0,5–1 vvt

Luku 5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

Opetushallitus on lisännyt perusopetuslain 5 §:n muuttumisen vuoksi opetussuunnitelman perusteisiin lukuun 5.4 Opetuksen järjestämistapoja uuden alaluvun 5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus. Opetushallituksen määräysten mukaan tarkistettu paikallinen opetussuunnitelma tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Opetussuunnitelman perusteisiin määräysten mukaiset muutokset viedään sellaisenaan. Opetussuunnitelman paikallisessa tarkennuksessa kuvataan millä perusteella oppilas ohjataan perusopetuksen valmistavan opetuksen lisäopetukseen ja miten lisäopetus järjestetään.

Maahanmuuttotustainen oppilas, joka ei ole syntynyt Suomessa, voidaan Kirkkonummella ohjata valmistavan opetuksen jälkeen perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen. Tarve lisäopetukseen arvioidaan perusopetukseen valmistavan opetuksen loppuvaiheessa. Arviointiin osallistuvat valmistavan opetuksen opettaja yhdessä muiden oppilasta opettavien opettajien kanssa. Tarpeen arvioinnissa huomioidaan vielä kehittyvä opetuskielen alkeiskielitaito (A1), puutteellinen tai vähäinen koulunkäyntitaito, sekä siirtyminen perusopetukseen sen loppuvaiheessa.

Äidinkieli ja kirjallisuus

Opetushallitus on antanut muutosmääräyksiä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista koskien äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta. Muutosmääräykset koskevat lukuja Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena

kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän erityinen tehtävä, Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisen tehtävän kuvaus, Äidinkieli ja kirjallisuus, oppiaineen tehtävän kuvaus, sekä luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä. Opetussuunnitelman perusteisiin määräysten mukaiset muutokset viedään sellaisenaan. Paikallisen opetussuunnitelman tarkennukset ja lisäykset hyväksytään liitteen mukaisena. Muutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

Päätöshistoria